

Motion till riksdagen

1989/90:Jo933

av Karin Starrin och Gunnar Björk (båda c)

Åtgärder för jakt och fiske med anledning av Tjernobykatakastrofen

Kärnkraftskatastrofen i Tjernobyl våren 1986 har på ett dramatiskt sätt förändrat livsvillkoren för den stora del av befolkningen i främst Norrlands kustland med intresse för jakt och fiske. En mycket stor del av jakten och fisket har efter Tjernobyl varit närmast totalt spolerad. Jakt- och fiskevårdsföreningar kämpar en ojämn kamp för att på olika sätt söka reparera och lindra effekterna av Tjernobyl. Men även i de fall man lyckats få ner cesiumhalterna till 1 500 Bq per kg kött och däromkring så finns en stor oro bland befolkningen för de långsiktiga hälsoeffekterna av att äta fisk och vilt.

En effekt av denna utveckling är att bl.a. rådjursstammen har ökat påtagligt. Detta i sin tur har för bl.a. Gävleborgs län medfört ett år från år ökande antal trafikolyckor med rådjur inblandade. Även älgstammen har ökat på sina håll, men förefaller i stort att ha kunnat hållas på en måttfull nivå.

En annan effekt av utvecklingen är att den ökande rådjursstammen börjat ge sig på unga granplantor med betydande skadliga effekter på kommande beståndsutveckling. Åtgärder måste därför vidtas så att en större avskjutning kommer till stånd.

Det verkar dock som om cesiumhalterna ligger kvar på en oförändrad mycket hög nivå i de hårdast drabbade områdena, fortfarande snart fyra år efter Tjernobyl. Vid rådjursjakten i Gävleområdet hösten 1988 var medelvärdet under augusti och september ca 12 000 Bq per kg kött.

En möjlighet att åter göra rådjursjakten mera populär vore att öppna möjligheterna till jakt på råbockar under vårmånaderna. Ett försök i Gävleområdet under våren 1988 tillsammans med statens lantbruksuniversitet visar att cesiumhalterna i rådjur är påtagligt lägre under denna tid. Försöksjakt av liknande slag kommer också att äga rum under våren 1990.

Anledningen till de stora variationerna i cesiumhalt hos rådjur anges av Karl I Johansson och Roger Bergström vid SLU bl.a. vara rådjurens stora intag av svamp under höstmånaderna som ger en topp i cesiumhalten. Efter denna topp sjunker halterna relativt snabbt och är fr.o.m. december-januari 20-40 % av medelvärdena under toppen.

För fiskets del har försök med kaliumbehandling av sjöar gjorts i bl.a. Forsa i Iälsingland. Dessa försök verkar lovande. Även när det gäller fisket förefaller annars cesiumhalterna stanna kvar på mycket höga nivåer, vilket gör att intresset för fiske och fiskevård har svalnat.

Fortsatta och utvidgade försök med kaliumbehandling för att få ner cesiumhalten i fisk är angelägna för att motverka det sjunkande intresset för fiske, som nu kan noteras.

Mot. 1989/90
Jo933

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen beslutar öppna möjligheterna för en permanent utvidgning av jakttiden för rådjur till att också omfatta varjakt på råbock i de områden i landet som drabbats hårdast av Tjernobykatasstrofen,
2. att riksdagen beslutar om att ökat stöd ges till försök med kaliumbehandling av fiskevatten för att få ner cesiumhalten i fisk.

Stockholm den 24 januari 1990

Karin Starrin (c)

Gunnar Björk (c)